

**АСОЦІАЦІЯ
ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК
УКРАЇНИ**

**РЕЗУЛЬТАТИ МОНІТОРИНГУ
ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА**

Хмельницький 2018

Результати моніторингу юридичної клініки Хмельницького університету управління та права/ авт.кол.; узагальнення Ю.Ломжець. – Хмельницький: Асоціація юридичних клінік України, 2018.– 25 с.

Дати моніторингу: 18-20.04.2018

Моніторингова група (авторський колектив):

- Ю. Ломжець, член правління Асоціації юридичних клінік України, керівниця юридичної клініки Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова;
- Ю. Матвєєва, член правління Асоціації юридичних клінік України, керівниця правничої клініки Національного університету "Києво-Могилянська академія";
- В. Ільчишена, координатор Західного регіону Мережі правового розвитку.

Моніторинговий інструмент: Інструмент оцінювання стандартної якості діяльності юридичних клінік України.

Моніторинги юридичних клінік проводяться Асоціацією юридичних клінік України у партнерстві з ВБО “Українська фундація правової допомоги”, за підтримки Міжнародного фонду “Відродження” в рамках реалізації проекту “Розвиток інституційної спроможності Асоціації / мережі юридичних клінік України.”

АСОЦІАЦІЯ
ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК
УКРАЇНИ

Українська Фундація
Правової Допомоги

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЮРИДИЧНУ КЛІНІКУ

Юридична клініка Хмельницького університету управління та права була створена 12 липня 1999 року в якості структурного підрозділу університету.

З 28 серпня 2015 року юридична клініка почала діяти як основний структурний підрозділ університету, відповідно до п.2 ч.7 ст. 33 Закону України «Про вищу освіту».

Серед вагомих досягнень юридичної клініки Хмельницького університету управління та права слід відзначити перемогу її команди у IV Національній олімпіаді з консультування (інтерв'ювання) клієнтів, що відбулася в 2009 р. Вона забезпечила можливість команді ХУУП представляти Україну на міжнародних змаганнях із консультування клієнтів, які проходили у квітні 2010 року в Гонконзі. У 2015 році юридична клініка перемогла у огляді-конкурсі на кращу організацію діяльності юридичних клінік ВНЗ області. Також у доробку перемог студентів перемога на Міжнародному правничому конкурсі ім. В. Корецького, 2017 р., вихід у фінал Олімпіади з консультування клієнтів, 2018 р.

Юридична клініка ХУУП приділяє велику увагу правороз'яснювальній роботі. Зокрема, було підготовлено навчальний посібник «Нормотворення в юридичних клініках», Правова азбука для населення, брошура щодо позачергових виборів народних депутатів України, а також готується до друку Настільна книга старости ОТГ.

АНКЕТА ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ ЗА ПОПЕРЕДНІЙ КАЛЕНДАРНИЙ РІК (2016)

Юридична клініка Хмельницького університету управління та права

Рік заснування юридичної клініки	1999	
Організаційно-правова форма юридичної клініки	структурний підрозділ ВНЗ із штатом	
Контактні дані юридичної клініки: 1) адреса (у т.ч. адреса приймальні) 2) телефон 3) електронна пошта 4) сайт ЮК або сторінки ЮК на сайті ВНЗ, у соцмережах 5) відповідальна особа	1. 29001, м. Хмельницький, вул. Володимирська, 77	
	2. (0382) 71-75-76	
	3. електронна пошта: uk@univer.km.ua	
	4. http://www.univer.km.ua/struck.php?sid=8 https://www.facebook.com/groups/1376265422670268/	
	5. Гарієвська Мирослава Богданівна, завідувач юридичної клініки	
Кількість залучених викладачів (в т.ч. практиків) та студентів	1. Викладачів-кураторів	2
	2. Студентів	58
Показники роботи юридичної клініки у 2016 році	1. Надання правової допомоги:	
	а) надання інформації чи контактів щодо правової допомоги	4
	б) юридичне консультування	176
	в) підготовка правових несудових документів	4
	г) підготовка процесуально-правових документів	21
	д) представництво інтересів в судах та інших органах	-
	2. Правова просвіта:	
	а) публічні виступи (лекції, презентації, зустрічі тощо)	10
	б) інтерактивні заняття (практичне право / streetlaw)	8
	в) медіа правова просвіта (інфо у ЗМІ, фільми тощо)	4
Галузі надання правової допомоги	широке коло галузей, за виключенням кримінального права та права соціального забезпечення	
Ведення обліку консультацій	журнал, паперовий архів, електронний архів	
Викладання спецкурсу юридичної клінічної освіти	курс за вибором студентів "Юридична клініка"	
Як співвідноситься робота в юридичній клініці з практикою студентів	розглядається як спосіб проходження практики	

МОНІТОРИНГ ЗА НАПРЯМАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

I. ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

1. Функціонування юридичної клініки в якості структурного підрозділу ВНЗ.

Юридична клініка діє як основний структурний підрозділ ХУУП на основі Статуту Хмельницького університету управління та права від 28 серпня 2015 року та Положення про юридичну клініку від 13 червня 2016 року.

Зараховано 3 бали з 3 можливих.

---

2. Штатний розпис юридичної клініки.

Аналіз штатного розпису юридичної клініки Хмельницького університету управління та права показує укомплектування на момент перевірки трьох посад: завідувача, юрисконсульта 1 категорії, юрисконсульта 2 категорії. Посада юрисконсульта 1 категорії укомплектована на повну ставку, завідувача та юрисконсульта 2 категорії – на 0.5 ставки. Причиною неповного комплектування ставок є зайнятість завідувача і юрисконсульта 2 категорії в якості викладачів Університету.

Для аналізу розподілу обов'язків між юрисконсультами клініки були надані посадові інструкції. Відповідно до них, юрисконсульт 1 категорії виконує обов'язки заступника завідувача клініки, а юрисконсульт 2 категорії – координатора та адміністратора клініки.

Зараховано 2 бали з 3 можливих.

Рекомендується виправити кадровий дисбаланс у юридичній клініці, шляхом укомплектування всіх посад.

3. Залучення до роботи в юридичній клініці викладачів-кураторів та компетенція залучених осіб.

3.1. Викладачі-куратори

В поточному році в юридичній клініці навчалось 34 студенти. Аналіз вирішених справ у архіві дозволив відмітити, що керівниками юридичних консультацій (де-факто викладачами-кураторами) були 3 особи.

Проте інформація про керівника консультацій відображаються лише на бланках консультацій, у журналі обліку наданих консультацій вказані дані відсутні. Затверджувати вирішені справи можуть особи з достатньою кваліфікацією, що як правило означає наявну повну вищу юридичну освіту та досвід юридичної практики.

Бали не зараховуються

Рекомендується залучати більшу кількість викладачів-кураторів з числа викладачів ВНЗ з розрахунку принаймні 7-8 студентів на особу. Також пропонується відображати у журналі консультацій дані про керування справами.

3.2. Юристи-практики

За останні три місяці лише до одної справи в якості викладача-куратора був залучений юрист-практик.

Бали не зараховуються.

Рекомендується більш активно залучати юристів-практиків до роботи в клініці з розрахунку 15 студентів на особу.

3.3.1. Керівник юридичної клініки має за останні 5 років кілька фактів підвищення кваліфікації за напрямами діяльності юридичних клінік, а також щодо інших напрямів правозахисної діяльності. Так, вона приймала участь у 1-й Літній школі «Training an Alternative Dispute Resolution as an Approach for Ensuring of Human Rights» (23-27 червня 2015, м. Мінськ), 2-й Літній школі «Training an Alternative Dispute Resolution as an Approach for Ensuring of Human Rights» (15-19 червня 2016, м. Харків), Тренінгу з інституційного розвитку для кураторів юридичних клінік (3-5 березня, 2017, м. Острог).

Інші працівники кваліфікацію не підвищували.

Зараховано 1 бал з 3 можливих.

Рекомендується приділяти більшій увазі використанню можливостей підвищення кваліфікації за напрямами роботи юридичних клінік не лише для керівника юридичні клініки, але і для іншого персоналу: викладачів-кураторів та штатного персоналу юридичної клініки.

3.3.2. Керівник юридичної клініки та юрисконсультанти не мають наукових публікацій за тематикою діяльності юридичних клінік, правозахисної чи правопросвітницької діяльності штатного персоналу та викладачів-кураторів за останні 5 років.

Бали не зараховуються.

Рекомендується приділяти більшій увазі підготовці наукових публікацій за тематикою діяльності юридичних клінік, правозахисної чи правопросвітньої діяльності. Зокрема, лише за останній рік відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Правоосвітницька діяльність юридичних клінік на базі вищих навчальних закладів», яку проводив Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, Міжнародна науково-практична конференція «Становлення та розвиток правової держави: проблеми теорії та практики» з клінічною секцією, яку проводив Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

4. Матеріально-технічне забезпечення юридичної клініки

4.1. У приміщенні юридичні клініки Хмельницького університету управління та права існують функціональні блоки для одночасної роботи: 1) керівника, 2) адміністратора, 3) студентів-консультантів та інших осіб, залучених до юридичної клініки. Функціональні блоки дозволяють організувати одночасну роботу цих осіб.

Зараховано 3 бали з 3 можливих.

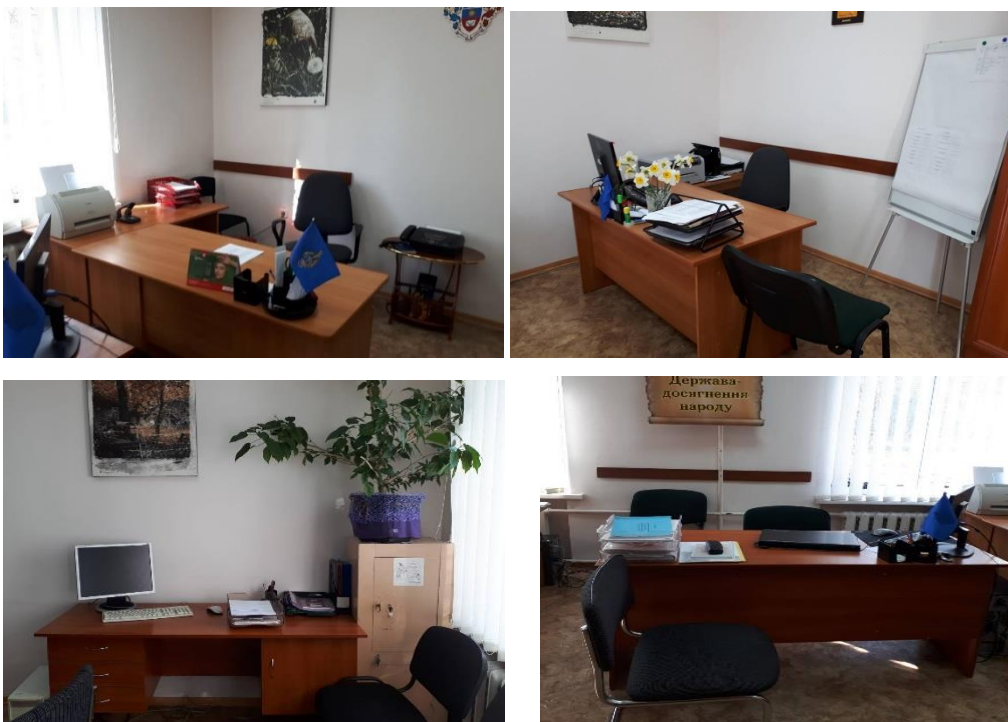

Фото робочого простору персоналу юридичної клініки

4.2. Умови приміщення для навчального процесу

Юридична клініка має у постійному розпорядженні аудиторію типу «судова зала» та аудиторію обладнану мультимедійним обладнанням для навчання.

Фото аудиторій для роботи юридичної клініки

Зараховано 1 бал

4.3. Приміщення юридичної клініки з позиції забезпечення конфіденційності здійснення прийому клієнтів з метою надання безоплатної правової допомоги

Юридична клініка має один обладнаний міні-кабінет для індивідуального прийому, який розміщений окремо від робочого простору персоналу.

Фото міні-кабінету

Зараховано 1 бал

4.4.1. Забезпеченість комп'ютерною та іншою технікою, яка дозволяє працювати з мережею Інтернет або правовими базами даних

В користування юридичній клініці надано 4 комп'ютери та 1 ноутбук. Дана техніка дозволяє працювати з мережею Інтернет та правовими базами даних (Ліга-Закон).

Проте вся вказана техніка вже є морально застарілою і трапляються перебої в роботі.

Зараховано 1 бал.

Рекомендується оновити комп'ютерну техніку, яка використовується юридичною клінікою.

4.4.2. Доступ до мережі інтернет та правових баз.

Персонал юридичної клініки використовує 4 інтернет-лінії, надані університетом. Також в приміщенні клініки доступний стабільний Wi-Fi.

Зараховано 1 бал.

4.4.3. Наявність пристрою копіювання та роздрукування тексту.

Юридична клініка використовує наданий ВНЗ МФУ та принтер.

Зараховано 2 бали з 2 можливих.

4.5. Забезпечення потреб юридичної клініки у витратних матеріалах

Університет забезпечує потреби юридичної клініки у витратних матеріалах (картридж, папір, канцелярські товари). На підтвердження цього факту моніторинговій групі були надані копії службових записок на ім'я ректора про необхідність виділення даних матеріалів.

Зараховано 1 бал.

БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Доступність для клієнтів з особливими потребами.

Юридична клініка знаходиться на першому поверсі. Вхід до приміщення не обладнаний пандусом, це не дозволяє до неї дістатися особам на візку. Проте при вході в юридичну клініку є оголошення з зазначенням телефону для виклику юриста до входу для спілкування з клієнтом. Це робить доступною допомогу клініки для клієнтів з особливими потребами.

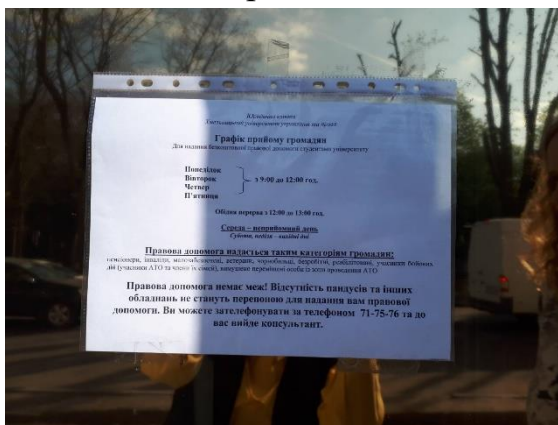

Фото оголошення на вході до приміщення юридичної клініки

5. Інформаційне забезпечення юридичної клініки

5.1.1. Юридична клініка видима у ВНЗ (факультеті).

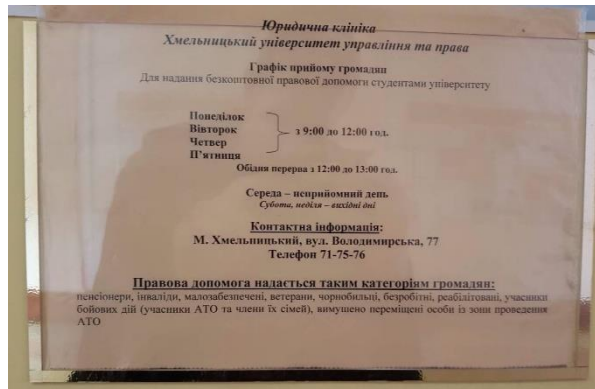

Фото всередині корпусу юридичного факультету ВНЗ

Фото всередині головного корпусу ВНЗ

Фото при вході в юридичну клініку

Зараховано 1 бал.

5.1.2. Клієнти можуть дістатися до юридичної клініки принаймні за 2 вказівниками напряму.

Зараховано 2 бали з 2 можливих.

Рекомендується зробити ці вказівники постійними (виготовити і обладнати більш якісно).

5.2. Оприлюднення на зовнішніх ресурсах.

Інформація про послуги юридичної клініки розміщена у приміщенні Відділу звернень громадян Хмельницької міської ради.

Зараховано 1 бал.

5.3. Автономні джерела інформування про свою діяльність та зв'язку з клінікою.

5.3.1. Юридична клініка має постійну корпоративну неперсоналізовану електронну пошту gmail: khm.uprava.legalclinic@gmail.com та корпоративну пошту університету: uk@univer.km.ua

---

Зараховано 1 бал.

5.3.2. Юридична клініка Хмельницького університету управління та права має сторінку на сайті ВНЗ (<http://univer.km.ua/struck.php?sid=8>) та веде сторінку юридичної клініки у соцмережі Facebook (<https://www.facebook.com/groups/1376265422670268/permalink/1828092450820894/>). Аналіз вказаних сторінок показав, що юридична клініка системно та змістовно висвітлює свою діяльність в мережі Інтернет, зокрема: проведення правопросвітницьких заходів, успіхи в роботі з клієнтами, участь в мережевих заходах АЮКУ та інших організацій. Обидві сторінки містять інформацію про режим роботи клініки та контактну інформацію.

Зараховано 1 бал.

5.3.3. Юридичній клініці виділений корпоративний неперсоналізований номер телефонного зв'язку з юридичною клінікою (0382-71-75-76).

Зараховано 1 бал.

5.4. Наявність у власному приміщенні юридичної клініки пояснення у доступній формі (правил надання послуг, складу персоналу та графіків його залучення, контактів для звернень чи скарг) щодо своєї діяльності, адресоване відвідувачам.

В юридичній клініці Хмельницького університету управління та права оформлено два стенди, на яких розміщена інформація про діяльність, адресована відвідувачам.

Фото інформаційних стендів в приміщенні юридичної клініки

Зараховано 1 бал.

6. **БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК.** Інтегрованість у місцеві спільноти, які впроваджують права людини

Юридична клініка Хмельницького університету управління та права постійно співпрацює з Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Хмельницькій області, Хмельницьким місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги, Головним територіальним управлінням юстиції у Хмельницькій області, Координаційною радою молодих юристів, радником Міністерства соцполітики з питань ВПО у Хмельницькій області, Центром комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень «Родинний затишок», ГО «Хмельницька ініціатива», «Подільська правова ліга». Це характеризує юридичну клініку як активного учасника системи, що впроваджує права людини.

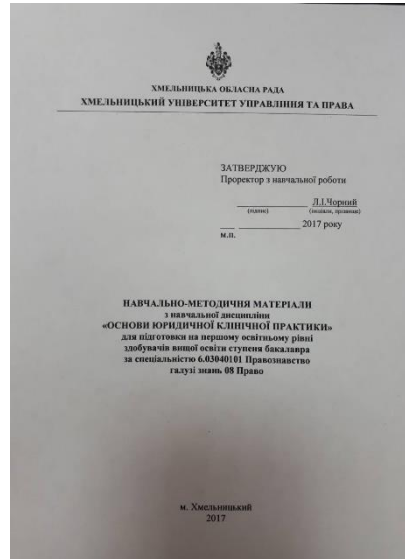
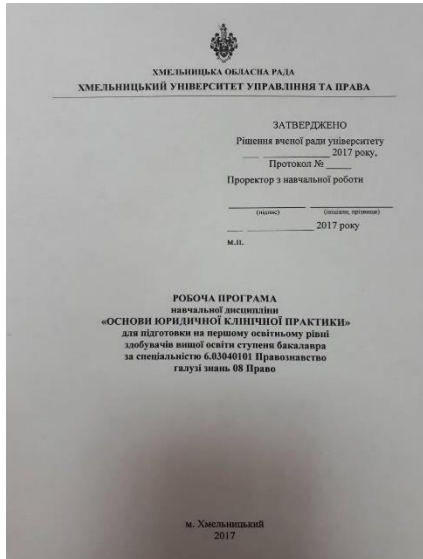

II. ВКЛЮЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІЧНОЇ ОСВІТИ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

1. Навчальний курс юридичної клінічної освіти

1.1. Навчальний курс.

Юридична клініка практикує курс «Основи юридичної клінічної практики» (2 кредити). Він повністю відповідає Стандартам.

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ тем	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання у тому числі					Зачісна форма навчання у тому числі						
		Усього	Лекції	Семи (права, Діабор.)	Ін. зав.	СРС	Усього	Лекції	Семи (права, Діабор.)	Ін. зав.	СРС		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Юридична клінічна освіта та нормативно-правові основи її діяльності	6	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
2.	Організаційно-правові засади діяльності юридичної клініки	6	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
3.	Інтерв'ювання клієнта, аналіз справи та вироблення правової позиції по ній	8	2	1	-	-	5	-	-	-	-	-	-
4.	Консультування клієнта	8	2	1	-	-	5	-	-	-	-	-	-
5.	Підготовка процесуальних документів	9	2	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-
6.	Представництво інтересів клієнта	9	2	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-
7.	Альтернативні способи вирішення спорів	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
8.	Діагностичні форми роботи юридичної клініки	6	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Всього годин:		60	16	8	-	-	36	-	-	-	-	-	-

4.2. Аудиторні заняття
4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.
4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 5.2.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

Фото титульних сторінок навчальної програми та навчально-методичних матеріалів з дисципліни та тематики курсу

Зараховано 3 бали з 3 можливих.

2. Викладання курсу юридичної клінічної освіти

2.1. Факт викладання курсу юридичної клінічної освіти Курс викладається на третьому курсі в осінньому семестрі.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з навчальної роботи
_____ 2017 року

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ
на період з 25 вересня по 16 грудня 2017 року для студентів третього курсу юридичного факультету з галузі знань 0304 Право за напрямом підготовки 6.030401 Правознавство

Година	Академічний (приватні заняття, дисципліни, курсові)				Інше			
	12.01.ЮФФ Загальноосвітня спеціальність	12.02.ЮФФ Загальноосвітня спеціальність	12.03.ЮФФ Загальноосвітня спеціальність	12.04.ЮФФ Міжнародне правознавство спеціальність	12.05.ЮФФ Правознавство спеціальність	12.06.ЮФФ Правознавство спеціальність	12.07.ЮФФ Правознавство спеціальність	12.08.ЮФФ Правознавство спеціальність
ПОНЕДІЛОК								
День тижня	Лекції: Кримінальне право							
8.30-9.50	Лекції: Трудове право							
10.05-11.25	Лекції: Життєве право							
11.50-13.10	101	101	101	101	101	101	101	101
13.25-14.45	Трудове право							
14.50-16.10	Життєве право							
ВІВТОРОК								
День тижня	Лекції: Життєве право							
8.30-9.50	Лекції: Життєве право							
10.05-11.25	Лекції: Життєве право							
11.50-13.10	Лекції: Життєве право							
13.25-14.45	Лекції: Життєве право							

СЕРЕДА

Лекції: Фінансове право	Стороук І.П., к.ю.н., доцент			202					
Лекції: Право Європейського Союзу	Деміська О.О., к.ю.н., доцент			202	Фінансове право Стороук І.П.	220	Пенсійне право Вишеско С.О.	219	
Міжнародне публічне право Іванова Р.Ю.	101	Фінансове право Стороук І.П.	105	Конституційне право зарубіжних країн Івановська А.М.	225	Дієвотуальне право Європейського Союзу Деміська О.О.	220	Д.Судове право Прощака А.В.	107
Фінансове право Стороук І.П.	101	Міжнародне публічне право Іванова Р.Ю.	105	Право Європейського Союзу Романюк В.А.	223	Конституційне право зарубіжних країн Івановська А.М.	220	Судове право Прощака А.В.	204
ЧЕТВЕР									
Лекції: Пенсійне право	Гришко С.Д., к.ю.н., професор			202					
Лекції: Життєве право	Івановська А.М., к.ю.н., доцент			202	Фінансове право Стороук І.П.	220	Міжнародне публічне право Іванова Р.Ю.	225	
Життєве право Стороук І.П.	101	Конституційне право зарубіжних країн Івановська А.М.	105	Фінансове право Стороук І.П.	223	Пенсійне право Вишеско С.О.	220	Міжнародне публічне право Іванова Р.Ю.	225
Життєве право Стороук І.П.	101	Конституційне право зарубіжних країн Івановська А.М.	105	Пенсійне право Вишеско С.О.	223	Інституційне право Європейського Союзу Романюк В.А.	221	Д.Адміністративний процес І.А. Адміністративна	220

Фото розкладу осіннього семестру

Зараховано 1 бал.

2.4. **БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК.** Додаткові заняття зі студентами юридичної клініки.

Юридична клініка ХУУП практикує проведення додаткових занять зі своїми студентами, де обговорюються конкретні справи, надаються поради щодо їх вирішення студентами. До їх організації залучаються викладачі ВНЗ та юристи-практики. Проте ці заняття не плануються і не обліковуються. Про факт їх проведення можна дізнатися лише із звітів завідувача юридичної клініки.

Рекомендується запровадити планування додаткових занять в юридичній клініці та проводити їх більш регулярно.

3. Практика на базі юридичної клініки.

3.1. Практика в юридичній клініці Хмельницького університету управління та права відбувається згідно наказів ректора ВНЗ про проходження практики на базі юридичної клініки. На базі юридичної клініки відбуваються усі види практик (5 курсу, студенти стаціонарної та заочної форми навчання). Так, протягом 2016-2017 навчального року в юридичній клініці проходили практику 3 студентів 5 курсу денної форми, 6 студентів-заочників.

Зараховано 1 бал.

3.2. **БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК.** Юридична клінічна практика.

Робота в юридичній клініці не зараховується як клінічна практика. Тобто у студентів немає можливості підтвердження виконання завдань практики документами, виконаними у юридичній клініці та бути звільненими від звичайної практики ВНЗ.

4. Зарахування навчального навантаження за роботу в юридичній клініці та його облік

Робота в юридичній клініці Хмельницького університету управління та права не зараховується у навчальне навантаження (участь у наданні юридичних консультацій, у проведенні правопросвітніх занять, проведення додаткових (факультативних) занять в юридичній клініці). Проте, відповідно до Положення про планування та облік науково-педагогічної діяльності в Хмельницькому університеті управління та права, затвердженого наказом ректора від 08.07.2016, року участь в роботі юридичної клініки може бути зарахована в якості частини організаційної роботи викладачів за фактичними витратами часу. Як правило, таким чином зараховуються навчальні заняття із студентами юридичної клініки.

Зараховано 1 бал з 4 можливих.

Рекомендується визначити форми обліку та зарахування роботи у юридичній клініці як навчального навантаження для викладачів. Такий крок

зробить юридичну клініку більш ефективною, вагомою на кафедрах факультету, а навчальний процес на кафедрах практично орієнтованим.

Для таких дій доцільно використовувати можливості самоврядування вишів. Можливо встановлювати ці форми навантаження як в повній формі, так із встановленням лімітів зарахування навантаження. Наголосимо, таке зарахування навантаження не становитиме неможливих завдань для факультету, проте забезпечить вмотивованість викладачів кафедр співпраці з юридичною клінікою і якість їх роботи.

Стандарти діяльності юридичних клінік України містять такі рекомендації щодо норм навчального навантаження науково-педагогічних та інших фахівців у галузі права:

- за кожен виконану з їх допомогою юридичну консультацію — дві години консультацій (позааудиторні заняття);
- за кожне проведене з їх методичною допомогою та участю правопросвітнє заняття — одну годину консультацій (позааудиторні заняття),
- за кожне додаткове навчальне заняття із студентами юридичної клініки — одну годину практичного заняття (аудиторні заняття).
- за керування практикою — десять годин навчального навантаження за кожний тиждень практики (позааудиторні заняття).

При цьому важливо одночасно встановлювати форми обліку такої діяльності. Рекомендується це завдання покласти на керівника юридичної клініки, який перед навчальним роком може подати план залучення викладачів-кураторів з кафедр університету (факультету), а після завершення частин навчального року – персоналізований звіт, заснований на документації юридичної клініки.

Відмітимо, що навантаження за керування практикою в юридичній клініці (крім післядипломної освіти) зараховується не працівникам юридичній клініки, а іншим викладачам факультету. Рекомендуємо при плануванні та обліку навчального навантаження за керування практикою в юридичній клініці розглядати представників юридичної клініки як одночасно представників навчального закладу та бази практики.

III. ЮРИДИЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ В ЮРИДИЧНІЙ КЛІНІЦІ

1. Систематичність юридичного консультування в юридичній клініці
Юридична клініка Хмельницького університету управління та права практикує регулярне консультування, проміжки у консультуванні допускаються лише на час канікул. Крім того, юридична клініка навіть у канікулярний період забезпечує завершення отриманих консультацій.

Зараховано 3 бали з 3 можливих.

---

2. Документальне забезпечення діяльності юридичної клініки з юридичного консультування

2.1. Журнал обліку звернень клієнтів ведеться системно (регулярно, з запобіганням приписок)

Зараховано 1 бал.

2.2. Ведеться архів завершених справ,
Архів ведеться у вигляді прошитих файлів-справ. Вибіркова перевірка вирішених справ у журналі показує їх відповідність у архіві.

Зараховано 1 бал.

2.3. Юридична клініка Хмельницького університету управління та права системно практикує друковані юридичні консультації. Вибіркова перевірка трьох справ за журналом обліку звернень клієнтів чи архівом наданих консультацій за період останніх трьох місяців дозволила знайти всі три з них у друкованій формі.

Зараховано 1 бал.

Рекомендується удосконалити форму друкованих консультацій шляхом дотримання наступних вимог до структури: виклад фактичних обставин звернення клієнта, аналіз їх відповідно до норм законодавства України, поради та рекомендації клієнту.

2.4. Документація юридичної клініки Хмельницького університету управління та права дозволяє побачити факт погодження консультацій з викладачем-куратором.

Друковані консультації візуються підписом викладача-куратора.

Зараховано 1 бал.

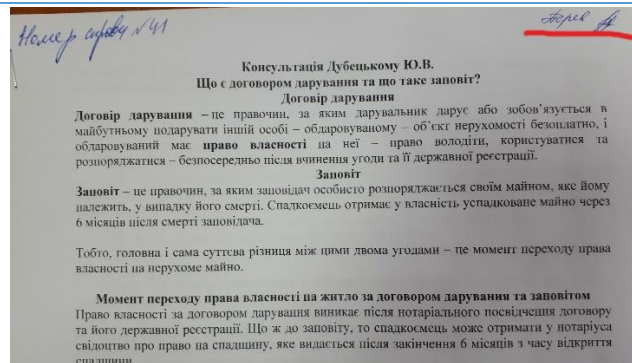

Фото письмової консультації з візою викладача-куратора

Рекомендується у друкованій консультації розміщувати два підписи – викладача-куратора та студента-консультанта. Це необхідно для внутрішньої звітності.

2.5. Кількість консультацій у анкеті юридичної клініки відповідає кількості у журналі обліку звернень клієнтів. Зокрема, були співставлені показники наданих консультацій за 2016 рік. Як у реєстрі юридичних клінік, так і у журналі обліку звернень клієнтів відмічено про надання 176 консультацій. В реєстрі зазначено про 4 випадки правової інформації, але в журналі таких даних не було. Ці дані містяться у вхідних анкетах по справах. За рекомендацією АЮКУ клініка розпочала розрізняти вказані дані лише з 2018 року.

Зараховано 1 бал.

2.6. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Розрізнення у облікових документах різних форм правової допомоги.

У документах обліку консультацій юридичної клініки Хмельницького університету управління та права розрізняються правова інформація та юридична консультація. Такі пункти з 2018 року впроваджені у журналі обліку наданих консультацій.

2.7. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Безпосередній захист прав клієнтів.

Юридична клініка Хмельницького університету управління та права не практикує форми безпосереднього захисту інтересів клієнтів включно із судовим представництвом.

3. Якість юридичного консультування у юридичній клініці

3.1. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Перевірка наданих консультацій.

Вибіркова перевірка трьох консультацій за період останніх трьох місяців показала: що консультації підготовлені на високому рівні, є повними та обґрунтованими, відображають відповідальний підхід клініки до надання правової допомоги. Це також підтверджується наявністю судових рішень, винесених на користь клієнтів на основі складених клінікою процесуальних документів та встановленням зв'язку із клієнтом після винесення судового рішення. Клініка практикує складання графіку судових засідань по справах клієнтів для відвідування його студентами та викладачами-кураторами.

№	Позивач	Позивач	Телефон	Таблиця судових засідань 2017 року (в процесі)				Рішення
				Відкрито провадження	Судове засідання	Судове рішення	Судове рішення	
1	Ахмедов Ісмаїл Юрійович	Про визнання акту про черпання на території області територіального	067 284 17 46	09.02.2017 № 686/233/17	23.10.2017 о 11:30	09.11.2017 7 о 12:20		Рішення набрано законної сили
2	Кучмишвілі Тетяна Михайлівна	Про визнання права власності на земельний ділянку	098 23 9 97 73	01.06.2017 № 686/1025/17	18.09.2017 о 14:30	27.10.2017 04:30		Рішення набрано законної сили 07.11.2017 року відповідно до закону
3	Кузнецова Тетяна Михайлівна	Про визнання факту розірвання шлюбу	098 23 9 97 73	06.08/1025/17	01.10.2017 15:30			Рішення набрано законної сили
4	Пічак Натія Судзюк	Про розширення меж	098 23 9 97 73					
5	Левченко Анна Артемівна	Про визнання факту відсутності правозастосування	098 23 9 97 73					
	Господарський Леонід	Про визнання факту	097578 1164	Приватного оскарження на 12.10.2017	30.10.2017 о 14:00	Приватне до суду		Рішення набрано законної сили 05.11.2017

Таблиця судових засідань у справах клієнтів юридичної клініки

3.2. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Дотримання рекомендованих процедур інтерв'ювання та консультування.

Члени моніторингової групи мали можливість спостерігати за процесом інтерв'ювання та консультування студентами юридичної клініки. Варто відмітити, що даний процес відповідає загальноновизнаним критеріям Асоціації.

IV. ПРАВОПРОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ В ЮРИДИЧНІЙ КЛІНІЦІ

1. Систематичність правопросвітньої роботи юридичної клініки

Правопросвітня робота юридичної клініки ХУУП здійснюється у різноманітних формах: проведення занять із школярами, військовослужбовцями та іншими категоріями громадян (працівники музею), публікація правопросвітницьких статей у місцевій газеті «Сімейна газета «Є», виступи на місцевому телеканалі «Поділля-центр», підготовка навчальних та методичних посібників з питань правової просвіти, нормопроекування у юрклініці та популярних видань правопросвітницького характеру для населення («Правова азбука для населення», підготовлено до друку «Настільна книга старости ОТГ»).

Аналіз представлених звітів завідувача юридичної клініки, повідомлень про вказані заходи в мережі Інтернет, архіву публікацій в ЗМІ дозволяє зробити висновок про те, що правопросвітницька робота клініки здійснюється системно та регулярно.

Зараховано 3 бали з 3 можливих.

---

2. Документальне забезпечення правопросвітницької роботи юридичної клініки.

2.1. Документація юридичної клініки про заходи безпосередньої роботи з аудиторією.

Юридична клініка ХУУП у 2016 році обліку заходів безпосередньої правової просвіти не вела. Про факт їх проведення можна дізнатися із персональних звітів завідувача юридичної клініки та повідомлень в мережі Інтернет. Їх аналіз дозволив підтвердити проведення 2/3 заходів, зазначених в анкеті.

Зараховано 1 бал.

Рекомендується покращити облік та контроль правопросвітницької роботи юридичної клініки шляхом складання графіків заходів правової просвіти, ведення журналу вказаних заходів та формування архіву методичних матеріалів до них.

2.2. Документація юридичної клініки про заходи дистанційної роботи з аудиторією.

У 2016 році юридичною клінікою публікувалися роз'яснення актуальних юридичних питань в місцевих ЗМІ (Сімейна газета «Є»); завідувач юридичної

клініки брала участь в зйомках правороз'яснювальних програм на місцевому телеканалі «Поділля-центр». Вказані заходи дистанційної правової просвіти підтверджені, зберігаються підшивка газет та відео виступів.

Зараховано 1 бал.

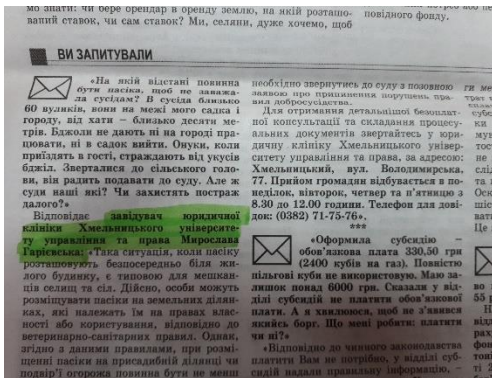

Фото правороз'яснювальних матеріалів в місцевій газеті

3. Якість організації заходів правової просвіти юридичної клініки

Лише деякі правопросвітні заходи мають оформлені методичні матеріали, які дозволяють перевірити контроль та допомогу викладачем студентам у підготовці та проведенні правопросвітніх занять. Немає документального підтвердження щорічного навчання проведенню правопросвітніх занять та відсутній механізм апробації занять перед кожною новою темою кожною групою студентів.

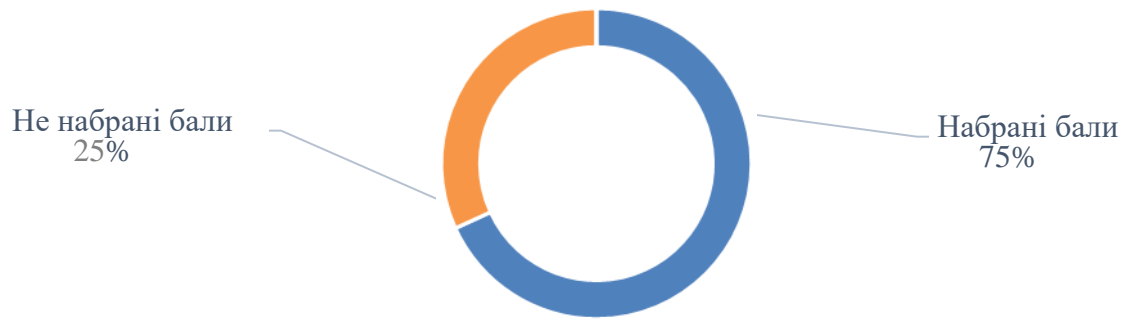
Зараховано 1 бал з 3 можливих.

Рекомендується приділити системну увагу розвиткові напряму забезпечення компетентності членів юридичної клініки, які проводять правопросвітні заняття шляхом організації тренінгів, семінарів, підготовчих занять з відображенням цих заходів в обліковій документації клініки.

4. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Якість занять правової просвіти юридичної клініки

Для аналізу заняття правової просвіти з позиції якості моніторинговій групі були надані відеоролики правопросвітнього заняття. Це дозволило зробити висновки, що заняття проводяться на належному рівні з використанням інтерактивних методів та сучасних мультимедійних технологій.

**Підсумок за напрямом
"Правопросвітня діяльність в юридичній клініці"**

ЗАГАЛЬНИЙ РЕЗУЛЬТАТ
моніторингу якості діяльності юридичної клініки
Хмельницького університету управління та права

Рік моніторингу: 2018

*Оглядовий висновок про стан функціонування юридичної клініки
Хмельницького університету управління та права*

Юридична клініка Хмельницького університету управління та права характеризується деякими унікальними особливостями своєї діяльності:

- 1) це одна з перших юридичних клінік України, яка діє безперервно понад 18 років;
- 2) з 2009 року юридична клініка є структурним підрозділом університету, а з 2015 року основним підрозділом, відповідно до п.2 ч.7 ст. 33 Закону України «Про вищу освіту»;
- 3) юридична клініка інтегрована у місцеві спільноти правозахисту і правопросвіти. Вона взаємодіє Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Хмельницькій області, Хмельницьким місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги, Головним територіальним управлінням юстиції у Хмельницькій області, Координаційною радою молодих юристів, радником Міністерства соціалітики з питань ВПО у Хмельницькій області, Центром комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень «Родинний затишок», ГО «Хмельницька ініціатива», «Подільська правова ліга».
- 4) юридична клініка мала досвід виїзних консультацій в сільській місцевості Хмельницької області;
- 5) юридична клініка провадить системну правопросвітницьку діяльність у засобах масової інформації: публікує правопросвітницькі статті у місцевій газеті «Сімейна газета «Є», виступає на місцевому телеканалі «Поділля-центр», готує навчальні та методичні посібники і популярні видання з питань правової просвіти;
- 6) юридична клініка ХУУП виступила з ініціативою використання потенціалу юрклінік в нормотворчій діяльності. З цією метою у 2006 році було підготовлено навчальний посібник «Нормопроекування у юрклініці».

Водночас, моніторинговою групою були відмічені позиції у напрямках організації, навчального процесу, правопросвітницької діяльності, які можуть бути покращені.

Довідково:

- 0-30 % – організація, що перебуває на шляху до юридичної клініки;
- 31-60 % – юридична клініка базового рівня;
- 61-80 % – юридична клініка, що відповідає стандартам якості;
- 81-100% – ефективна юридична клініка.

Керівниця моніторингової групи
 член правління
 Асоціації юридичних клінік України
 Ю. Ломжець